

FIȘA DISCIPLINEI
An universitar 2019 -2020

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UVT
1.2. Facultatea	-
1.3. Departamentul	DPPD
1.4. Domeniul de studii	EDUCAȚIONAL
1.5. Ciclul de studii	POSTUNIVERSITAR Nivel II
1.6. Programul de studii / calificarea	PROGRAM DE FORMARE PSIHOPEdagogICA în vederea certificării pentru profesia didactică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PSIHOPEdagogIA ADOLESCENȚILOR, TINERILOR ȘI ADULȚILOR						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Dana Gavreliuc						
2.3. Titularul activităților de laborator/lucrari	Conform statutului de funcțiuni.						
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7.Regimul disciplinei	O

1. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care ore curs	2	seminar	1	laborator	-
3.2. Numar ore pe semestru	125	din care ore curs	28	seminar	14	laborator	-
3.3.Distribuția fondului de timp:							ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe							35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren							24
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri							10
Tutoriat							8
Examinări							4
Alte activități.....							2
3.4 Total ore studiu individual	83						
3.5 Total ore pe semestru ¹	125						
3.6 Numărul de credite	5						

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	Parcurgerea Programului de Studii Psihopedagogice Niv I
4.2. de competențe	•Competențe de bază aferente finalizării Nivelului I al Programului de Studii Psihopedagogice

¹ Numărul total de ore trebuie să fie cuprins între (Număr credite) x 25 ore și (Număr credite) x 27 ore

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	<ul style="list-style-type: none">• Utilizarea tehnologiei moderne de predare: laptop, videoproiector, prezentare power point;• Utilizarea de materiale didactice specifice;
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">• Studiul notelor de curs și a bibliografiei recomandate;• Asigurarea materialelor didactice necesare (suport informațional, fișe de lucru, markere);.
5.3 de desfășurare a laboratorului	<ul style="list-style-type: none">• Nu e cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 –Abordarea diferențiată a educabililor în procesul instructiv-educativ, ca urmare a însușirii aspectelor fundamentale de psihopedagogie derivate din psihologia dezvoltării;</p> <p>C2 – Îmbogățirea cunoștințelor psihopedagogice care să permită o consiliere educațională primară, cu implicații directe asupra optimizării intervențiilor educaționale;</p> <p>C3- Structurarea unei viziuni educaționale flexibile, capabilă să susțină în mod autentic parteneriatul școală-comunitate</p>
Competențe transversale	<p>C4- Cultivarea autonomiei și responsabilității personale în sfera profesională din mediul educațional;</p> <p>C5 – Optimizarea interacțiunilor personale din activitatea didactică prin aplicarea aspectelor psihopedagogice abordate la P.A.T.A.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Asigurarea unui fundament psihopedagogic adecvat pregătirii teoretico- practice a viitorilor profesori;
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">➤ Familiarizarea studenților cu problematica psihopedagogiei adolescenților, tinerilor, adulților (cunoașterea profilului bio-psiho-social al stadiilor de dezvoltare aferente: adolescență, tinerețe, vârsta adultă);➤ Identificarea și gestionarea principalelor dificultăți educaționale derivate din specificul de dezvoltare al fiecărei etape de vârstă abordate;➤ Consolidarea și îmbunătățirea capacității studenților de a utiliza în mod creativ cunoștințele psihopedagogice în structurarea sau optimizarea unor intervenții educaționale adecvate

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Importanța studierii psihologiei adolescentului, tânărului și adultului pentru eficientizarea activității cadrelor didactice. – 2h	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
2. Conceptul de dezvoltare. Influențe în dezvoltare: vârstă, determinări istorice, evenimente de viață. Ecologia dezvoltării – dezvoltare în context. – 2h	Prelegere interactivă Conversație dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
3.Ciclurile dezvoltării psihice umane: creștere și dezvoltare. Trecerea de la vârsta școlară mica la adolescență – 2h	Prelegere interactivă Conversație dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
4. Atașamentul și rolul său în dezvoltarea psihică. Reziliența în context familial și școlar - 2h	Prelegere interactivă Conversație dirijată Dezbateri	Suport de curs/ prezentare ppt
5.Adolescență – dezvoltare fizică, cognitivă, socio-emoțională – 4h	Prelegere interactivă Conversație dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
6. Stima de sine în adolescență – 2h	Prelegere interactivă Dezbateri	Suport de curs/ prezentare ppt
7. Dezvoltarea socială a adolescentului. Grupul și trebuința de apartenență. Dinamici identitare ale adolescenților într-o societate în schimbare. – 2h	Prelegere interactivă Conversație dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
8. Trecerea la vârsta adultă – etapa de adult emergent (<i>emerging adult</i>). Adultul tânăr – dezvoltare fizică, cognitivă și socio-emoțională – 4h	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
9. Repere ale dezvoltării la vârstele adulte. Subetapele vârstei adulte. Caracteristicile personalității la vârstele adulte. Dezvoltare fizică, cognitivă și socio-emoțională la adultul de mijloc. – 2h	Prelegere interactivă Conversație dirijată Dezbateri	Suport de curs/ prezentare ppt
10. Specificul învățării în adolescență, tinerețe și la vârsta adultă. – 4h	Prelegere interactivă Conversație dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt
11. Vârsta a treia – funcționare fizică, cognitivă și socio-emoțională - 2h	Expunerea Exemplificarea Sinteza cunoștințelor Descoperire dirijată	Suport de curs/ prezentare ppt

Bibliografie

a). obligatorie (minimală):

- Muntean, A., 2009, *Psihologia dezvoltării*, Ed. Polirom, Iași;
- Clerget, S., 2008, *Criza adolescenței – căi de a o depăși cu succes*, Ed. TREI, București;
- Crețu, T., 2011, *Psihologia adolescentului și a adultului*, Ed. Politehnica Press, București;
- Eftimie, S., 2014, *Agresivitatea la vârsta adolescenței*, Ed. Institutul European, Iași;
- Ellias, J. M., Tobias, S.E., Friedlander, B.S., 2003, *Stimularea inteligenței emoționale a adolescenților*, Ed. Curtea Veche, București;
- Gavreliuc, A., 2019, *Psihologia socială și dinamica personalității*, Ed. Polirom, Iași;
- Heyman, R., 2005, *Cum să vorbești cu adolescenții*, Editura Lucman, București;
- Munteanu, A., 2003, *Psihologia copilului și a adolescentului*, Ed. Augusta, Timișoara;
- Munteanu, A., 2009, *Psihologia vârstelor adulte și ale senectuții*, Ed. Eurobit, Timișoara ;
- Sălăvăstru, D., Pânișoară, G., Mitrofan, L., 2016, *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*, Ed. Polirom, Iași;
- Sălăvăstru, D., 2009, *Psihologia învățării*, Ed. Polirom, Iași;
- Tănăsescu, I., 2012, *Psihologia copilului și adolescentului*, Ed. PRO, București

b). opțională (extinsă):

- Adams, R.G. & Berzonsky, D.M. (coord), 2009, *Psihologia adolescenței. Manual Blackwell*, Ed. Polirom, Iași;
- Anghel, E., 2011, *Psihologia educației pe tot parcursul vieții*, Ed. For You, București;
- Băban, A., 2009, *CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ. Ghid metodologic pentru orele de dirigiență și consiliere*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Birch, A., 2000, *Psihologia dezvoltării*, Ed. Tehnică, București;
- Clerget, S., 2008, *Criza adolescenței – căi de a o depăși cu succes*, Ed. TREI, București;
- Crețu, T., 2016, *Psihologia vârstelor*, Ed. Polirom, Iași;
- Crotti, E., Magni, A., 2011, *Copilul meu (aproape) adolescent*, Ed. ALL, București;
- Drapeau, Ch., 2000, *Învață cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată*, Ed. Teora, București;
- Ezechil, L., 2011, *Metode inovative în educația adulților: arta ca instrument pedagogic*, Ed. Paralele 45, Pitești;
- Fisher, D., Waldrup, B., 1999, *Cultural factors of science classroom learning environments, teacher-student interactions and student outcomes*, publicat în *Research in Science & Technological Education*, vol. 17, nr. 1, pp. 83-96, disponibil la <http://www.tandfonline.com>;
- Freeman, J. G., Samdal, O., Klinger, D. A., Dur, W., Griebler, R., Currie, D., Rasmussen, M., 2009, *The relationship of schools to emotional health and bullying*, publicat în *Int J Public Health* 54, pp. 251–259.

Illeris, K., 2014, *Teorii contemporane ale învățării*, Ed. TREI, București;

Marcelli, D., 2007, *Depresie și tentative de suicid în adolescență*, Ed. Polirom, Iași;

Munteanu, A., 2004, *Psihologia vârstelor adulte și ale senectuții*, Ed. Eurobit, Timișoara;

Neacșu, I., 2010, *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*, Ed. Polirom, Iași;

Paloș, R., Sava, S., Ungureanu, D. (coord.), 2007, *Educația adulților – baze teoretice și repere practice*, Ed. Polirom, Iași;

Paloș, R., 2012, *Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale*, Ed. Universității de Vest, Timișoara;

Petrescu, P., 2007, *Psihologie și educație*, Ed. Eurostampa, Timișoara;

Stănculescu, E., 2015, *Managementul stresului în mediul educațional*, București: Editura Universitară

Stănescu, M., 2002, *Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*, Ed. Polirom, Iași;

Vernon, Ann., 2006, *Dezvoltarea inteligenței emoționale*, Editura ASCR, Cluj-Napoca;

Verza E., Verza F.E., 2000, *Psihologia vârstelor*, Ed. Pro Humanitate, București.

Vianin, P., 2011, *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Editura ASCR, Cluj-Napoca;

8.2. Seminar		Metode de predare	Observații
Ciclurile dezvoltării și relevanța cunoașterii lor.	2h	Dezbateri Expunerea Problematizarea	
Adolescența și criza de identitate: <i>Dezvoltarea cognitivă și emoțională. Reacții la transformările pubertale În căutarea unei noi identități. Formarea identității Eului. Criza de identitate. Cine sunt eu?</i>	2h	Dezbateri Expunerea Problematizarea	
Formarea imaginii de sine și complexe de inferioritate. <i>Imaginea de sine. Adolescentul și complexe de inferioritate. Probleme comportamentale în adolescență.</i>	2h	Explicație Conversație Dezbateri Exemplificare Studiu de caz Problematizare	
Interferențele tehnologice –adolescență <i>Dependența de internet?! Efectele psihologice ale dependenței de internet în rândul adolescenților</i>	2h	Dezbateri Expunerea Problematizarea	
Familia și criza de autoritate: <i>Conflictele părinți-copii. Aspecte ale comunicării în relația părinți –adolescenți. Stilurile parentale și dezvoltarea personalității.</i>	2h	Explicație Conversație Dezbateri Exemplificare Studiu de caz Problematizare	
Evenimente de viață la vârsta adultă: <i>Evenimentele de viață și adaptarea la schimbare. Căsătoria. Intrarea în rolul de părinte. Divorțul. Pierderea partenerului de viață. Șomajul.</i>	2h	Prelegere interactivă Exemplificare	
Poate fi respectul de sine educat? <i>Rolul grupului în dezvoltarea respectului de sine . Rolul corpului în dezvoltarea respectului de sine Corpul și cunoașterea (corpul în mintea noastră).</i>	2h	Explicație Conversație Dezbateri Exemplificare Studiu de caz Problematizare	

Bibliografie

a). obligatorie (minimală):

Anghel, E., 2011, *Psihologia educației pe tot parcursul vieții*, Ed.For You, București;
Clerget, S., 2008, *Criza adolescenței – căi de a depăși cu succes*, Ed. TREI, București;
Crețu, T., 2011, *Psihologia adolescentului și a adultului*, Ed. Politehnica Press, București;
Eftimie, S., 2014, *Agresivitatea la vârsta adolescenței*, Ed. Institutul European, Iași;
Ellias, J. M., Tobias, S.E., Friedlander, B.S., 2003, *Stimularea inteligenței emoționale a adolescenților*, Ed. Curtea Veche, București;
Heyman, R., 2005, *Cum să vorbești cu adolescenții*, Editura Lucman, București;
Illeris, K., 2014, *Teorii contemporane ale învățării*, Ed. TREI, București;
Marcelli, D., 2007, *Depresie și tentative de suicid în adolescență*, Ed.Polirom, Iași;
Munteanu, A., 2003, *Psihologia copilului și a adolescentului*, Ed. Augusta, Timișoara;
Munteanu, A., 2009, *Psihologia vârstelor*, Ed.Eurobit, Timișoara ;
Tănăsescu, I., 2012, *Psihologia copilului și a adolescentului*, Ed. PRO, București

b). opțională (extinsă):

Adams, R.G.& Berzonsky, D.M.(coord), 2009, *Psihologia adolescenței. Manual Blackwell*, Ed. Polirom, Iași;
Băban, A., 2009, *Consilire educațională.. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca
Birch, A., 2000, *Psihologia dezvoltării*, Ed. Tehnică, București;
Clerget, S., 2008, *Criza adolescenței – căi de a depăși cu succes*, Ed. TREI, București;
Crețu, T., 2016, *Psihologia vârstelor*, Ed. Polirom, Iași;
Crotti, E., Magni, A., 2011, *Copilul meu (aproape) adolescent*, Ed. ALL, București;
Drapeau, Ch., 2000, *Învăță cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată*, Ed. Teora, București;
Drugaș, I., 2012, *100 de idei despre și pentru adolescenți*, Ed. Primus, Oradea;
Ezechil, L., 2011, *Metode inovative în educația adulților: arta ca instrument pedagogic*, Ed. Paralele 45, Pitești;
Fisher, D., Waldrip, B., 1999, *Cultural factors of science classroom learning environments, teacher-student interactions and student outcomes*, publicat în *Research in Science & Technological Education*, vol. 17, nr. 1, pp. 83-96, disponibil la <http://www.tandfonline.com>;
Freeman, J. G., Samdal, O., Klinger, D. A., Dur, W., Griebler, R., Currie, D., Rasmussen, M., 2009, *The relationship of schools to emotional health and bullying*, publicat în *Int J Public Health* 54, pp. 251–259, disponibil la <http://link.springer.com>
Golu, F., 2010, *Psihologia dezvoltării umane*, Ed. Universitară, București;
Gordon, Th., Burch, N., 2012, *Profesorul eficient. Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii*, Editura TREI, București;
Jennings, P. A., Greenberg, M. T., 2009, *The Prosocial Classroom: Teacher Social and Emotional Competence in Relation to Student and Classroom Outcomes*, publicat în *Review of educational research*, pp: 79; 491-525, disponibil la <http://rer.sagepub.com>;
Linksman, R., 2000, *Învățarea rapidă*, Ed. Teora, București;
Pânișoară, I.-O., 2006, *Comunicarea eficientă*, Ed. a III-a., Ed. Polirom, Iași;
Macsinga, I., 2000, *Psihologia diferențială a personalității*, Tipografia Universității de Vest, Timișoara;
Marcelli, D., Berthaut, E., 2007, *Depresie și tentative de suicid la adolescență*, Ed.Polirom, Iași;
Măgăț Cîdea, A., 2003, *Psihologie educațională*, Tipografia Universității de Vest, Timișoara;
Miuș, P., 2001, *Stresul școlar*, Ed. Eurostampa, Timișoara;
Mitrofan, I., 2003, *Cursa cu obstacole a dezvoltării umane*, Ed. Polirom, Iași;

Munteanu, A., 2003, *Psihologia copilului și a adolescentului*, Ed. Augusta, Timișoara;
Munteanu, A., 2004, *Psihologia vârștelor adulte și ale senectuții*, Ed. Eurobit, Timișoara;
Neacșu, I., 2010, *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*, Ed. Polirom, Iași;
Paloș, R., Sava, S., Ungureanu, D. (coord.), 2007, *Educația adulților – baze teoretice și repere practice*, Ed. Polirom, Iași;
Paloș, R., 2012, *Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale*, Ed. Universității de Vest, Timișoara;
Petrescu, P., 2007, *Psihologie și educație*, Ed. Eurostampa, Timișoara;
Sălăvăștru, D., 2009, *Psihologia învățării*, Ed. Polirom, Iași;
Sălăvăștru, D., Pânișoară, G., Mitrofan, L., 2016, *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*, Ed. Polirom, Iași;
Stănculescu, E., 2015, *Managementul stresului în mediul educațional*, București: Editura Universitară
Stănescu, M., 2002, *Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*, Ed. Polirom, Iași;
Vernon, Ann., 2006, *Dezvoltarea inteligenței emoționale*, Editura ASCR, Cluj-Napoca;
Verza E., Verza F.E., 2000, *Psihologia vârștelor*, Ed. Pro Humanitate, București.
Vianin, P., 2011, *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Editura ASCR, Cluj-Napoca;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Dimensiunile psihopedagogice studiate în cadrul P.A.T.A. largesc orizontul de cunoaștere a viitoarelor cadre didactice prin nuanțările introduse de elementele specifice de psihologie a dezvoltării, aspecte ce permit înțelegerea și monitorizarea mult mai eficientă a procesului instructiv-educativ.

Continuând demersul inițiat de *Psihologia educației* și de *Pedagogie*, conținuturile acestei discipline vor să ajute la extinderea „influențelor educaționale” spre vârștele adolescenței și maturității, consolidând și completând aspectele teoretico-practice ale viitorilor profesori.

Utilitatea disciplinei în programul de pregătire al viitoarelor cadre didactice este susținută și de amploarea pe care au luat-o numeroasele cursuri de formare și perfecționare profesională a adulților, competențele psihopedagogice asociate diverselor etape de dezvoltare dovedindu-se a fi binevenite.

10. Evaluare

Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Derivă din Obiectivele specifice disciplinei (vezi 7.2)	Evaluare finală –scrisă/ orală (la decizia cadrului didactic titular)	70%
Seminar	Derivă din Obiectivele specifice disciplinei (vezi 7.2) . Respectarea cerințelor elaborării și prezentării orale a unui eseu (pe marginea unei teme din fișa disciplinei) / a unei intervenții educaționale în situații problematice. Soluționarea corectă a fișelor de lucru utilizate în cadrul activităților	Evaluare formativă pe parcursul activității didactice	30%
Laborator/lucrari	Nu este cazul.		
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Să participe la numărul minim de cursuri și seminarii (în concordanță cu prevederile Codului drepturilor și obligațiilor studentului din U.V.T.).• Să obțină cel puțin nota 5 la activitățile de evaluare, conform baremul de corectare propus de cadrul didactic titular• Să obțină cel puțin nota 5 la activitățile de seminar, potrivit manierei de calcul a notei la seminar			

Data completării:

Titular curs (Semnătura):

Data avizării în departament

Director departament (Semnătura):